

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1439/2022
24.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Невенке Важић, чланова већа, са саветником Звезданом Говедарица Царић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Петровића, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К 2530/21 од 18.07.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 906/22 од 11.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.01.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Петровића, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К 2530/21 од 18.07.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 906/22 од 11.10.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К 2530/21 од 18.07.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246.а став 1. Кривичног законика, па је осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 2 (два) месеца, у коју му се урачунава време проведено у притвору у периоду од 19.10.2021. године, па до упућивања окривљеног у установу за извршење кривичне санкције. Окривљеном је сходно одредби члана 87. КЗ изречена мера безбедности одузимања 128,39 грама опојне дроге cannabis, једна дигитална вагица црне боје са натписом „...“, 500 г x 0,01 г. Окривљени је обавезан да исплати суду трошкове кривичног поступка и трошкове пашала, о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 906/22 од 11.10.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Првог основног јавног тужилаштва у Београду и браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Петровића, а пресуда Првог основног суда у Београду К 2530/21 од 18.07.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Никола Петровић, у смислу члана 485.

став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи правноснажне пресуде, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

По налажењу Врховног касационог суда, неосновано бранилац окривљеног АА указује да је доношењем побијаних пресуда на штету окривљеног учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а исте наводе образлаже тиме да је оптужним актом окривљеном стављено на терет извршење кривичног дела из члана 246.а став 2. КЗ, док је у изреци пресуде којом је осуђен за извршење кривичног дела из члана 246.а став 1. КЗ, додата чињеница субјективне природе која није конститутивни елемент бића кривичног дела које се окривљеном ставља на терет. Према ставу одбране, чињенични опис кривичног дела чије је извршење окривљеном стављено на терет оптужницом – члан 246.а став 2. КЗ, односи се на дело којим је инкриминисана само објективна околност држања одређене количине опојне дроге, док не подразумева било какав субјективни елемент, односно намеру окривљеног да опојну дрогу користи за сопствене потребе, или пак да је неовлашћено стави у промет. Такође, а што произилази из садржине захтева, бранилац окривљеног неосновано указује да је побијаним пресудама прекорачена оптужба на тај начин што је суд уместо „велике количине“ нашао да се ради о „малој количини“ и додао као обележје речи „ради сопствене употребе“, а ово из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је окривљеном АА оптужницом Првог основног јавног тужиоца у Београду Ктo 481/21 од 10.11.2021. године стављено на терет извршење кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246.а став 2. КЗ. Окривљеном је у погледу означеног кривичног дела стављено на терет да је дана 19.10.2021. године у Београду, при чему су му способности схватања значаја дела и управљања поступцима биле смањене, али не битно, био свестан свог дела и хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено, неовлашћено држао у великој количини супстанце које су проглашене за опојну дрогу и то: 128,39 гр осушених делова биљке *cannabis*, која садржи ТХЦ у концентрацији већој од 0,3% упакована у две ПВЦ кесе појединачних нето маса 125,31 гр и 3,08 гр и једну дигиталну вагицу црне боје, са натписом „... 500 g X0.01 g“ на којој је детектовано присуство ТХЦ, што су пронашли полицијски службеници УКП четвртог одељења приликом претреса стана на адреси окривљеног, по наредби Вишег суда у Београду КПП ПОВ број 1606/21 од 19.10.2021. године и уз потврду одузели од окривљеног.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела из оптужног акта додавањем нове радње извршења или у другом смислу повећања криминалне активности и исказане воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је

предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела.

Дакле, из цитираних законских одредби произилази да закон не захтева идентитет у погледу правне оцене дела, али да захтева да између оптужбе и пресуде постоји идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, тако да евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Одредбом члана 246.а став 1. КЗ прописано је да ко неовлашћено држи у мањој количини за сопствену употребу супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге, казниће се новчаном казном или затвором до три године, а може се ослободити од казне.

Одредбом члана 246.а став 2. КЗ прописано је да ко неовлашћено држи у великој количини супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге, казниће се затвором од три до десет година.

Имајући у виду цитирана законска обележја означених кривичних дела, неспорно произилази да је радња извршења и једног и другог кривичног дела неовлашћено држање, као и да је објект радње исти – супстанце или препарати који су проглашени за опојне дроге. У конкретном случају, предмет оптужења је било неовлашћено држање опојне дроге у великој количини, док је првостепени суд побијаном пресудом поред измена у погледу количине „у мањој количини“, додао и – „за сопствену употребу“, односно „мотив“ неовлашћеног држања опојне дроге.

С обзиром да одредбом става 2. члана 246.а КЗ није прописана намена – „мотив“, због којег неко неовлашћено држи опојну дрогу, па самим тим иста није ни морала бити обухваћена диспозитивом оптужног акта, по ставу Врховног касационог суда, додавањем те намене – „за сопствену употребу“, у конкретном случају, суд није прекорачио оптужбу, јер је остао у границама оптужбе.

При томе, кривично дело неовлашћено држање опојне дроге из члана 246.а став 1. КЗ, за које је окривљени побијаном пресудом оглашен кривим је повољније по окривљеног, па стога није погоршан његов положај у погледу правне оцене дела нити кривичне санкције, а имајући у виду запрећену казну за то дело.

Поступајући на напред наведени начин, по налажењу Врховног касационог суда, доношењем побијаних пресуда није прекорачена оптужба и на описани начин није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а како се то неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар – саветник
Звездана Говедарица Царић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.